

แนวทางการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในยุค 4.0

Guidelines for Creative School Management of Basic Education School Administrators in The 4.0 Era

ดร.วรชัย วิภูอุปโภค (Dr.Vorachai Viphoouparakhot)^{1*}

(Received: November 12, 2019; Revised: March 4, 2020; Accepted: March 18, 2020)

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในยุค 4.0 ด้วยการเรียนการสอนแบบผสมผสานทางนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในอนาคตและมีการนำไปใช้ในการสร้างผลสัมฤทธิ์ให้กับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น สำหรับแนวทางการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องใช้การเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษาในยุค 4.0 ด้วยการใช้สื่อดิจิทัลเป็นสื่อกลางในการเชื่อมโยงด้านการศึกษาให้สัมพันธ์กันเป็นระบบและมีการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในระดับชาติที่มีคุณภาพมาตรฐานให้แก่ผู้เรียนทุกคนเกิดทุนทางปัญญาอย่างรู้คุณค่าและสร้างประโยชน์ได้สำเร็จตามเป้าหมาย ด้วยการกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเรียบง่ายและทันสมัยเหมาะสมตรงกับความต้องการและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง โดยมีเป้าหมายในการสร้างผลสัมฤทธิ์ที่เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในอนาคตมากที่สุดอันจะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังคมและประเทศชาติ

ABSTRACT

The purpose of this article is to propose the guidelines for creative school management of basic school administrators in the 4.0 era with integrated teaching and learning about educational technology innovations to achieve learning and have desirable characteristics in the future and It has been used to create achievement for basic education with much more efficiency and effectiveness. Maps As for the guidelines for creative school management of basic school administrators, there must be integrated teaching and learning with educational technology innovation in the 4.0 era. Digital media are a medium for connecting education in a systematic manner and developing a national network of cooperation with quality standards for all students to create intellectual capital with value and benefit. Achieve goal by encouraging the learners to self-study simple and modern Appropriate to the interests and can apply the knowledge to practical use In line with the goal of achieving the most desired future traits that will benefit one's self Basic school Society and the nation.

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน

Keywords: Creative guidelines for school management, School administrators, Basic education

¹Corresponding author: vorachaiv@siamtechno.ac.th

*อาจารย์ประจำ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

บทนำ

การปฏิรูปคุณภาพการศึกษา มีผลต่อการพัฒนาประเทศ ให้มีเศรษฐกิจที่ก้าวหน้าและเข้มแข็ง ทุกรัฐบาลจึงมีการกำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาโรงเรียนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกับการพัฒนาสังคม [1] เพราะปัจจุบันเป็นโลกแห่งการเรียนรู้อย่างไร้อาณาเขตขวางมีส่วนกระทบถึงทุกโรงเรียนให้เื้ออ้านวยในการรับและถ่ายโยงศาสตร์หรือภูมิปัญญาจากทุกแหล่งเข้ามาในการพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์มากขึ้น อันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาชาติจากคนที่มีคุณภาพที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถและสร้างสรรค์ความคิดที่ดี มีเจตคติ ค่านิยม และคุณธรรม สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาชาติให้ยั่งยืน [2]

การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยุค 4.0 จะมีการเพิ่มคุณภาพในทุกภารกิจ ทั้งการเรียน การสอน การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เองตลอดชีวิต จึงต้องมีการปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาดำเนินนโยบายปฏิรูปการศึกษาที่มีเป้าหมายหลักประกอบด้วย 1) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และเรียนรู้ 2) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและจัดการศึกษานำไปสู่ความเป็นเลิศได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล [3] มีการปรับปรุงการเรียนการสอนตามหลักสูตรมีคุณภาพและเป็นนวัตกรรม มีความทันสมัย และใช้เทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ในทุกด้าน มีการประเมินและปรับปรุงให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนในอนาคตที่สามารถแข่งขันกับประชาคมโลกได้อย่างเป็นรูปธรรม [4]

การพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนได้ ต้องเริ่มที่การพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ที่ดีและมีประสิทธิภาพ เพื่อยกฐานะเพิ่มพูนความรู้จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการศึกษาที่มีหลากหลายลักษณะอย่างไร้ขอบเขตทั้งเวลาและสถานที่ รวมถึงสามารถเก็บข้อมูลที่เก็บได้จำนวนมากในรูปแบบมัลติมีเดีย ส่งผลให้การนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาทางไกลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อดิจิทัล การเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) ที่เป็นวิธีการใหม่หรือนวัตกรรมใหม่ของการศึกษาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้หรือทำกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมผู้เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษาด้วยวิธีการเรียนจากต่างสถานที่ ต่างเวลาหรือเวลา ผ่านระบบการเรียนด้วยการใช้เทคโนโลยีการศึกษาที่ได้บรรจบบทเรียนที่มาจากเอกสารหนังสือ บทความ ข้อมูลนำเสนอและแหล่งการเรียนรู้ที่จัดทำเป็นอิเล็กทรอนิกส์ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายในแนวทางการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในยุค 4.0 ที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่ตามที่ต้องการในอนาคต [5]

สภาพการเรียนในปัจจุบันต้องเป็นการเรียนแบบผสมผสานจากสื่อหลายชนิดผสมกัน ประกอบด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล กิจกรรมการเรียนการสอน และเหตุการณ์เพื่อสร้างรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มเป้าหมายเป็นบทเรียนในรูปแบบที่ผสมกันระหว่างวิดีโอ เสียงและภาพเคลื่อนไหว ทำให้น่าสนใจและง่ายต่อการทำความเข้าใจ เป็นสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการและวิถีชีวิต ในระบบ Online Learning ที่ต้องเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเทคโนโลยี Internet โดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้ทุกเรื่องราวได้ทุกที่ทุกเวลา จึงทำให้เป็นสื่อการเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบ [6] เป็นการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน ตามความถนัด ความสนใจ เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ในทุกด้านเพื่อช่วยสร้างคุณค่าให้เกิดขึ้นกับแต่ละบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ตามความรู้ ความสามารถ และศักยภาพอันจะก่อให้เกิดความสำเร็จตามอัตภาพของความแตกต่างระหว่างบุคคล [7] รวมทั้งเป็นการบูรณาการทั้งเนื้อหาวิชาให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างกลมกลืนเป็นธรรมชาติ เป็นการศึกษาที่ครอบคลุมผสมผสานในระบบการศึกษาตามอรรถาธิบายและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมีความมุ่งหมายหรือปรัชญาในการสร้างทางเลือกที่แตกต่างกันไปบ้างตาม

บริบทความต้องการของแต่ละคนเป็นสำคัญ แต่สิ่งที่เหมือนกันคือ ต้องการสร้างให้เป็นผู้เรียนที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่หลากหลายอย่างสร้างสรรค์ [8-9]

นวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษาจะใช้สื่อเข้ามามีบทบาทสังคมออนไลน์และบทบาทต่อแนวทางการบริหาร สถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ในยุค 4.0 ซึ่งการเรียนการสอนแบบผสมผสานจะช่วยส่งเสริมความใฝ่รู้ของผู้เรียนได้มาก ยิ่งขึ้นถือเป็นปรากฏการณ์ที่สร้างความสนใจอย่างมากต่อทุกคนในทุกมุมโลก [10] ในการเชื่อมโยงติดต่อสื่อสาร ระหว่างกันผ่านอินเทอร์เน็ต เช่น บทสนทนาโต้ตอบหรือการสนทนาพูดจากันแบบไม่เคยมีมาก่อนผ่านโซเชียลมีเดียที่ หลากหลาย การแสดงความคิดเห็น การแบ่งปันประสบการณ์ต่าง ๆ ของแต่ละบุคคลและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ผ่าน ช่องทางเครือข่ายสังคมและสามารถแพร่กระจายอย่างรวดเร็วไปสู่ผู้คนในเครือข่ายสังคมทั่วโลก การแบ่งปัน ประสบการณ์จากผู้เรียนในบทสนทนา ประสบการณ์การได้รับการเรียนรู้ ถูกนำมาเปิดเผยและตรงไปตรงมาไม่ว่า ผู้เรียน จะเข้ามามีส่วนร่วมกับบทสนทนานั้นหรือไม่ [11]

แนวทางการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในยุค 4.0 จะมีการเรียน การสอนแบบผสมผสานที่พยายามหาช่องทางในการสร้างผลประโยชน์จากการใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ผ่านช่องทางสื่อ ใหม่เช่น Facebook, YouTube, Google และ Twitter ทำให้ผู้เรียนที่ใช้มีบทบาทสำคัญมากขึ้น [12] การสร้างรูปแบบการ เรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษาจะสร้างโอกาสในการเติบโตผ่านกลยุทธ์ที่ปรับตัว ใหม่ ทำให้ในอนาคตสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอาจต้องเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยีการศึกษาแทนวิธีการจัดการศึกษาแบบดั้งเดิม และในปัจจุบันสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่าง ๆ มักได้รับ คำแนะนำให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ ซึ่งผู้บริหารต่าง ตระหนักถึงความจำเป็นในการมีส่วนร่วมกับผู้เรียนเพื่อจะเข้าถึงเท่าที่จะเป็นไปได้มากที่สุด และจะมีคุณค่าตามที่ ต้องการด้วยการมีปฏิสัมพันธ์จากการสื่อสารระหว่างกันโดยประโยชน์ที่ได้กลับมานั้นเป็นจริงในเชิงลึกจากการมี ปฏิสัมพันธ์สนทนาโต้ตอบ ซึ่งให้ประโยชน์โดยตรงต่อการเรียนการสอน ผ่านเครือข่ายในระบบดิจิทัลที่มีอุปกรณ์ ต่างๆที่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตของผู้คนทั่วโลก [13]

การนำไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียนให้มีคุณลักษณะในอนาคต จะมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ สร้างผลงานให้กับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้เป็นอย่างดีซึ่งต้องพัฒนาไปควบคู่กับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและ สอดคล้องกับสภาพการณ์ของเทคโนโลยีการศึกษาที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วอย่างก้าวกระโดด [14] และมี สถาบันการศึกษาต่างๆได้นำมาใช้เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ [15] มีข้อมูลที่ แสดงว่าการพัฒนาหลักสูตรการเรียนด้วยการใช้เทคโนโลยีการศึกษาจะเป็นแนวทางใหม่ในการพัฒนาผู้เรียนได้เป็น อย่างดีเพราะทุกคนสามารถเข้าถึงบทเรียนผ่านเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารการศึกษาได้ตลอดเวลา ปัจจุบันการเรียน การสอนแบบผสมผสานด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษามีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว สามารถติดต่อได้ทั้งภาพ ข้อความ เสียง บันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวจากอินเทอร์เน็ตด้วยเทคโนโลยี 4G-5G เข้าถึงสารสนเทศได้ตลอดเวลา ผู้เรียน จึงใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้แบบ e-Learning ซึ่งเป็นรูปแบบของการศึกษาทางไกลซึ่งจะมีความสำคัญมากที่สุดใน อนาคตและนับเป็นยุทธศาสตร์ระดับนานาชาติ ที่สามารถรวบรวมความหลากหลายทั้งด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาและการบริหารข้อมูลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบที่หลากหลาย โดยมีการพัฒนาโปรแกรมสนับสนุนที่เพิ่ม สูงทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้นอีกด้วย [16]

แนวทางการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในยุค 4.0 จะเป็นการ เรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ จะทำให้ได้ผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ใน การแสวงหาความรู้ด้วยวิทยาการใหม่ๆ ด้วยการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษามา

กระตุ้นให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพพร้อมให้กับผู้เรียนในอนาคต ให้ประสบความสำเร็จ โดยต้องประกอบด้วย ความรู้ เนื้อหา สาระ ที่จะใช้ในการเพิ่มทักษะ ความสามารถสร้างการแสวงหาในสิ่งที่ต้องการจะเรียนรู้ จากแหล่งการเรียนรู้ที่สามารถสืบค้นข้อมูลนำมาสร้างความรู้ ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์สร้างความหลากหลายจากการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลจากทั่วโลก รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่น มาแลกเปลี่ยนแบ่งปัน ร่วมกันผสมผสานอย่างเหมาะสม ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายในการสร้างเสริมประสบการณ์และทักษะชีวิต ผู้เรียนต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อความความก้าวหน้าทั้งทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ผู้สร้างความรู้ให้กับระบบเศรษฐกิจ สังคมและประเทศชาติต่อไป

1. แนวคิดการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในยุค 4.0

การศึกษายุคดิจิทัลหรือการศึกษา 4.0 จะสร้างนวัตกรรมในทุกงาน ทุกระดับสังคมให้คนทุกคนเป็น “ผู้ทำงานด้วยความรู้” มีทักษะการเรียนรู้ รัฐบาลอำนวยความสะดวก โดยจัด e-Learning Tools ให้เป็นการเรียนรู้แบบใช้ความรู้ริเริ่มสร้างสรรค์ ส่วนนวัตกรรมเพื่อเศรษฐกิจสร้างสรรค์และสังคมสร้างสรรค์ หรือการศึกษา 4.0 โดยการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งมาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่างๆ มาตอบสนองความต้องการของสังคม [3]

ในอนาคตจะก้าวสู่การเป็นสังคมแสวงหาความรู้ที่มีเทคโนโลยีปรับเปลี่ยนวิถีชีวิต การทำงาน และโครงสร้างองค์กร ให้ทุกคนพร้อมสู่การเป็นพลเมืองโลก การศึกษาต้องปรับตัวเองให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สามารถนำองค์ความรู้บนโลกมาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์นวัตกรรมต่างๆ ซึ่งมี 3 ปัจจัย ได้แก่ อินเทอร์เน็ต ความคิดสร้างสรรค์และการปฏิสัมพันธ์กับสังคม ให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างนวัตกรรมในยุคดิจิทัลที่ห้องเรียนมีการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจ สนใจ ใฝ่เรียนรู้ สนุกสนาน กระตือรือร้นในการเรียนรู้ โดยครูมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกและชี้แนะแนวทางและอาจต้องเป็นผู้ร่วมเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียนด้วย ตามคุณลักษณะที่เรียกว่า e-Teacher [17]

เทคโนโลยีการศึกษาส่งผลให้เกิดพัฒนาการศึกษารวดเร็วมีการผสมผสานประสบการณ์ซึ่งจะช่วยสร้างความแตกต่างอย่างมากให้กับผลของการเรียนรู้โดยจะต้องเสริมสร้างศักยภาพในการใช้งานอย่างสร้างสรรค์ จากศักยภาพของอุปกรณ์และแอปพลิเคชันต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลินกับการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก [18] นอกจากนั้นแล้วเทคโนโลยีการศึกษาได้เข้ามาเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมมาเป็นการเรียนรู้ที่สามารถเรียนรู้เนื้อหาที่ต้องการได้ด้วยตัวเอง ไม่ว่าจะในเวลาใดก็ตาม ซึ่งสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญคือการพัฒนาประสิทธิภาพของเทคโนโลยีการศึกษาอย่างเต็มที่จนถึงขีดสุด ผ่านกระบวนการสื่อสารทำให้สามารถจัดการการเรียนการสอนได้อย่างรวดเร็วด้วยการก้าวข้ามขอบเขตทั้งในเชิงภูมิศาสตร์และวัฒนธรรม สามารถนำเสนอประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและมีความคุ้มค่าต่อต้นทุนมากที่สุด เช่น นวัตกรรมทางการศึกษาจะเป็นเครื่องมือสำคัญกับผู้เรียนทุกคนในอนาคตซึ่งเป็นทางเลือกสำคัญที่สนับสนุนการเรียนการสอนจากการเป็นแหล่งข้อมูลทางออนไลน์จะใช้ในการแลกเปลี่ยนเนื้อหาผ่าน วิดีโอ รูปภาพ ข้อความและแนวคิดต่างๆ ความรู้สึกจากภายใน อารมณ์ ความคิดเห็น เรื่องซุบซิบ ข่าวสารอื่น ๆ รวมถึง บล็อก วิดีโอบล็อก เครือข่ายสังคม ข้อความบนบอร์ด พอดแคสต์ และบุ๊คมาร์กสาธารณะ ซึ่งทุกคนสามารถสร้างเนื้อหาจากผู้มีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลประสบการณ์ต่อกันโดยเพิ่มเรื่องราวเนื้อหาใหม่ด้วยการเพิ่มหรือแทนที่ของเดิม [19]

ในการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในยุค 4.0 ในอนาคตจะประกอบด้วยส่วนที่มีความสำคัญโดยเริ่มจากการออกแบบการเรียนการสอนด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษา มา

ผสมผสานกับประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน และความสามารถของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีความสะดวกต่อการใช้งาน สร้างความร่วมมือในการเรียนรู้จากประสบการณ์เรียนรู้เนื้อหาวิชาและการมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ทำให้เกิดการพัฒนาทักษะการเข้าสังคมและการทำงานเป็นทีม จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้อันเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ได้ตามเป้าหมาย ในอนาคตจะมีการออกแบบผสมผสานกับประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับความสามารถของเครื่องมือและอุปกรณ์จึงเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและเป็นแนวโน้มอนาคตการศึกษาในโลก [20-21]

2. ทิศทางการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ในยุค 4.0

เป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการ [2] ตามแผนพัฒนาการศึกษาชาติเพื่อการปฏิรูปประเทศที่มุ่งสู่ ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน จะต้องปฏิรูปการศึกษาใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา ด้านความเท่าเทียมคุณภาพ ด้านการตอบโจทย์บริบทที่เปลี่ยนแปลง ด้านความมีประสิทธิภาพ และผลลัพธ์ คือ การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม มุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนรวมทั้งการพัฒนาทักษะของผู้เรียนเพื่อสามารถพัฒนาศักยภาพตนเองได้สูงสุด การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ในยุค 4.0 ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีทิศทางในการบริหารงานโดยมุ่งผลลัพธ์ ดังต่อไปนี้

1. องค์ความรู้สำคัญ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับโลก การบัญชี การเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี ความรู้ด้านสุขภาพ ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม

2. ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ด้านชีวิตและอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในยุค 4.0 คือการเรียนรู้ 3R × 8C ซึ่ง 3R ได้แก่ อ่านออก เขียนได้และคิดเลขเป็น 8C ได้แก่ 1) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา 2) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม 3) ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ 4) ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ 5) ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ 6) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 7) ทักษะอาชีพและการเรียนรู้ และ 8) มีคุณธรรม มีเมตตา กรุณาและระเบียบวินัย

3. ทักษะที่ตลาดแรงงานโลกต้องการ ได้แก่ 1) ทักษะการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน 2) การคิดวิเคราะห์ 3) ความคิดสร้างสรรค์ 4) การจัดการบุคคล 5) การทำงานร่วมกัน 6) ความฉลาดทางอารมณ์ 7) รู้จักประเมินและการตัดสินใจ 8) มีใจรักบริการ 9) การเจรจาต่อรอง 10) ความยืดหยุ่นทางความคิดสอดคล้องกับความต้องการแรงงานของนายจ้างที่คาดหวังให้พนักงานมีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ มีเหตุผล เข้าใจและต้องให้ความสำคัญในเรื่องของการใช้ภาษาอังกฤษ จะต้องแสวงหาความรู้ ความคิดสร้างสรรค์และส่งเสริมนวัตกรรม

ทิศทางการศึกษาไทยต้องเร่งปรับตัวเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย รวมทั้งตอบสนองนโยบายรัฐบาล โดยเริ่มต้นจากการสร้างโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพให้เท่าเทียมกันแก่ทุกคนในประเทศฝึกฝนทักษะ ที่ตลาดแรงงานต้องการในอนาคต มากกว่าทักษะการทำงานซ้ำแบบเดิม ของผู้เรียนให้สามารถพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต ยกกระดับผลลัพธ์การเรียนรู้สู่คุณภาพการศึกษา 4.0 ด้วยการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมในห้องเรียนปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ใหม่ ประกอบด้วย (1) เรียนโดยลงมือทำเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ต่อผู้เรียน คือ การมีแรงบันดาลใจ ทักษะการเรียนรู้ ทักษะร่วมมือ และมีวินัยในตนเอง (2) เรียนโดยการลงมือทำเป็นทีม แล้วร่วมกันไตร่ตรองว่าได้เรียนรู้ อะไรต้องการเรียนอะไรเพิ่ม [2] ดังนั้น ทิศทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต้องกระตุ้นให้ครูเกิดแรงบันดาลใจ กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาตนเองของครู มีระบบการประเมินย้อนกลับผลลัพธ์ ส่งเสริมวิธีการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน แบบลงมือทำปฏิบัติโดยลงมือทำด้วยการไตร่ตรองสะท้อนคิด การมุ่งเน้นผู้เรียน

รายบุคคลเพื่อเกิดการพัฒนา การบริหารแบบเน้นครูเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้สร้างแรงจูงใจ ผู้ออกแบบ ผู้อำนวยความสะดวก ผู้ฝึก ผู้ให้บริการ ผู้สะท้อนกลับ ผู้ประเมินเบื้องต้น ผู้ให้ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์ ผู้ประเมินสรุป ครูเป็นผู้ร่วมเรียนรู้ [3]

3. แนวทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในยุค 4.0

นโยบายปฏิรูปการศึกษาในการจัดการศึกษาเพื่อลงสู่การปฏิบัติ ใน 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์ด้านหลักสูตรและกระบวนการผลิตและพัฒนาครู 2) ยุทธศาสตร์ด้านการทดสอบการประเมิน 3) การประกันคุณภาพและการพัฒนามาตรฐานการศึกษา 4) ยุทธศาสตร์ด้านผลิตและพัฒนากำลังคนด้านงานวิจัย 5) ยุทธศาสตร์ด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา และ 6) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการและกำหนดภารกิจเร่งด่วนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาและในระดับนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แก่ เร่งปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เกิดความแข็งแกร่งทางการศึกษา ปรับระบบสนับสนุนการบริหารโรงเรียน ยกย่องความแข็งแกร่งของมาตรฐานวิชาชีพ เร่งสร้างระบบให้เขตพื้นที่การศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ปรับปรุงโรงเรียน ให้มีความเข้มแข็ง ด้วยการสร้างระบบการควบคุมเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา สร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ปรับระบบการบริหารงานบุคคลเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษา [14]

การนำนโยบายสู่การปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาประเทศ สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืนต้องจัดการศึกษาทั้งระบบให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมสร้างศักยภาพสูงสุดให้กับผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญ ที่ทำให้นโยบายสู่การปฏิบัติได้สัมฤทธิ์ผลต้องมีคุณสมบัติ 3 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านความรู้ มีความรอบรู้ในสิ่งรอบตัวที่พร้อมเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต (2) ทักษะด้านเทคโนโลยี การทำงาน การคิดจินตนาการ การแสวงหาความรู้ การแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ นวัตกรรมเชิงสร้างสรรค์ การจัดการบุคคล การประเมิน การตัดสินใจ และความยืดหยุ่นในสถานการณ์ที่เหมาะสม (3) ด้านคุณลักษณะ ทั้งความอดทน กล้าคิด กล้าทำ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความฉลาดทางอารมณ์ มีคุณธรรม มีเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย มีความมุ่งมั่นสร้างสรรค์สร้างสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นนวัตกรรม จนสำเร็จ การทำงานเป็นทีม กระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจอำนวยความสะดวก [18]

แนวทางการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศก 4.0 มีดังต่อไปนี้

1. ด้านหลักสูตร สถานศึกษาคควรจัดการหลักสูตรให้มีเนื้อหาสาระองค์ความรู้ไม่แยกส่วนจากกัน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ มีความยืดหยุ่น ตามบริบท เชื่อมโยงและสอดคล้องกับอาชีพทางการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21
2. ด้านกระบวนการเรียนรู้ ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นวิธีการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมที่บูรณาการเทคโนโลยีสืบค้น และใช้เนื้อหาเป็นฐานสอนในบริบทที่เป็นจริง สร้างทักษะการคิดในขั้นที่สูง และซับซ้อนขึ้น
3. ด้านการวัดผลประเมินผล ควรเป็นการประเมินรูปแบบใหม่ที่เน้นทักษะของผู้เรียนในยุค 4.0 ด้วยวิธีการวัดประเมินผลที่หลากหลาย เน้นการสะท้อนผลการปฏิบัติของผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. ด้านการพัฒนาสื่อ สร้างความรู้ในการใช้สื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยีหลากหลาย สื่อจาก เทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบ Internet ในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่
5. ด้านบุคลากร มุ่งสู่เป้าหมาย และควรพัฒนาบุคลากรให้มีลักษณะได้แก่ 1) มีวิสัยทัศน์ด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ 2) จัดโครงสร้างพื้นฐาน Hardware, Software และ Network 3) พัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน 4) พัฒนาสื่อและกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง 5) เน้นให้ผู้เรียนสามารถประเมินความก้าวหน้าของตนเอง 6) จัดหาสื่อ

เทคโนโลยี ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 7) พัฒนาทักษะพื้นฐานและคุณลักษณะของผู้เรียน 8) วิจัยพัฒนาต่อยอดความรู้ สามารถปรับตัว มีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับความต้องการของผู้เรียน ครูเป็นผู้เรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในยุค 4.0 เพื่อส่งเสริมความใฝ่รู้ของผู้เรียน ควรมีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

1. การวางแผนกลยุทธ์ทางวิชาการ ซึ่งเป็นการติดตามนโยบายเพื่อส่งเสริมความใฝ่รู้ของผู้เรียนในการพัฒนาหลักสูตร/การสอน ที่กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้โดยใช้สื่อออนไลน์เพื่อส่งเสริมความใฝ่รู้ที่มีการกำหนดเนื้อหาความรู้รายวิชาและแหล่งความรู้ที่กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนและการติดต่อสื่อสาร ทำให้ผู้เรียน ผู้สอน ผู้ดูแลระบบ ผู้ดูแลหลักสูตรและ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถเรียนโดยผ่านระบบเครือข่ายได้สะดวก

2. การเสริมสร้างความร่วมมือด้วยการติดต่อสื่อสาร ร่วมกันสร้างสรรค์การสอน จากความร่วมมือกันในการเรียน คำนึงถึงธรรมชาติการเรียนรู้ของแต่ละคน และ มีการทำให้เกิดการแข่งขันเพื่อให้เกิดความหลากหลายของการเรียน กิจกรรมทุกอย่างจะถูกเชื่อมโยงเข้าถึงกัน ก่อให้เกิดประโยชน์จากกระแสข่าวสารข้อมูล ความรู้ การแสวงหาความรู้ การกระจายข้อมูลทำให้การเรียนรู้ มีความสะดวก รวดเร็ว เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การสนับสนุนให้มีสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ สามารถปรึกษาหารือกับคนอื่นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้ได้และสามารถมีส่วนร่วมต่อกันมากขึ้น ด้วยการสนับสนุนให้มีสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้เกิดความสนใจไปที่เรื่องเดียวกันได้ ได้รวดเร็วมีการเชื่อมต่อกับเครือข่ายออนไลน์ได้ตลอดเวลา

บทสรุป

การบริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความเป็นพลวัต คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต้องมีความเข้าใจ ถึงการเปลี่ยนแปลง ปรับเปลี่ยนการเรียนรู้ทั้งระบบเพื่อมุ่งการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ปรับการเรียนรู้เพื่อให้มีลักษณะของผู้เรียนในยุคดิจิทัล ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทและพื้นที่ของตนเอง ตามแนวทางไทยแลนด์ 4.0 ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน จากการเปลี่ยนแปลงด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม การพัฒนาหลักสูตรการเรียน การเสริมสร้างสมรรถนะที่สำคัญในเชิงบูรณาการเพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ ถ่ายทอดและต่อยอดการศึกษาสู่สังคม การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนให้มีศักยภาพจากการเรียนการสอนแบบเข้าถึงข้อมูลซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จได้ตามเป้าหมาย สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

การศึกษาในปัจจุบันควรให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยีเข้ามามีใช้ในการสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว การจัดการเรียนการสอนอย่างสร้างสรรค์ ให้เกิดความร่วมมือกันในการเรียน สนับสนุนการเรียนรู้ของแต่ละคน จากความเจริญก้าวหน้าทางด้านระบบเครือข่ายที่เรียกว่าอินเทอร์เน็ตทำให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องเปลี่ยนไปด้วยการใช้สารสนเทศแบบไร้พรมแดน กิจกรรมทุกอย่างจะถูกเชื่อมโยงเข้าถึงกัน ก่อให้เกิดประโยชน์จากกระแสข่าวสารข้อมูล ความรู้ การแสวงหาความรู้ การกระจายข่าวสารข้อมูลทำให้การเรียนรู้ มีความสะดวกและรวดเร็วทั้งภายในและภายนอก ทุกคนสามารถใช้อุปกรณ์เหล่านี้ได้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองที่เปิดโอกาสให้มีการขยายการเรียนการสอนให้มีอิสระมากขึ้น รวมทั้งสามารถมีส่วนร่วมต่อกันมากขึ้น ส่งเสริมให้เกิดสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ที่สนับสนุนการคิดอย่างสร้างสรรค์

การบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในยุค 4.0 การเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษาจะเป็นการเชื่อมต่อความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเหมาะสมและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าเพื่อสร้างเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ และเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยยกระดับมาตรฐานของผู้เรียนให้สูงขึ้นซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาผู้เรียนของประเทศไทยที่จะต้องทำให้มีศักยภาพ มีความเข้มแข็งให้สามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาประเทศชาติในอนาคตได้ จากการมีคุณลักษณะที่ดีทั้งในด้านกระบวนการคิด การแก้ปัญหา การตัดสินใจ ทักษะเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองและผู้อื่นได้ และหากพิจารณาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตราที่ 66 ที่ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่มีใจความสำคัญว่า ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ให้มีความรู้และทักษะเพียงพอเพื่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ให้เกิดทักษะที่ต้องการในอนาคต ซึ่งการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในยุค 4.0 จะต้องบริหารสถานศึกษาและเตรียมความพร้อมครูเพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียน สรุปดังต่อไปนี้

1. การเตรียมเนื้อหา สาระการเรียนรู้ หลักสูตร แบบฝึกหัด แบบทดสอบ ไฟล์มัลติมีเดีย บทเรียนสำหรับการเรียนรู้ให้เหมาะสมประกอบด้วยเรื่องราวที่เป็นประโยชน์กับผู้เรียน รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษาโดยใช้สื่อออนไลน์หลายชนิดแบบบูรณาการที่สามารถเข้ามาศึกษาเรียนรู้ได้ตลอดเวลา
2. การจัดการระบบส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพด้วยอุปกรณ์เทคโนโลยีการศึกษาที่สามารถเชื่อมโยงโปรแกรมสำหรับจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้สื่อสารระหว่างผู้เรียน-ผู้สอนและผู้เรียน-ผู้เรียน
3. การส่งเสริมนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษาที่หลากหลายโดยมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มุ่งเน้นพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาตนเองเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในยุค 4.0 ต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสู่โลกของการทำงานและการเป็นผู้ประกอบการ

แนวทางการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษา มีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องทำการเตรียมเนื้อหา ซึ่งจะเป็นส่วนของสาระการเรียนรู้ หลักสูตร แบบฝึกหัด แบบทดสอบ ไฟล์มัลติมีเดีย เป็นต้น
2. ศึกษาเนื้อหาในรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษาโดยใช้สื่อออนไลน์
3. ระบบจัดการหลักสูตรทั้งผู้เรียน ผู้สอนและผู้บริหารระบบ สามารถเข้าสู่ระบบจากที่ไหน เวลาใดก็ได้ โดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ระบบสามารถรองรับจำนวน ผู้เรียนและจำนวนบทเรียนได้ไม่จำกัด
4. ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้สื่อสารระหว่างผู้เรียน-ผู้สอนและผู้เรียน-ผู้เรียน เช่น Web board และ Chat room โดยสามารถเชื่อมโยงโปรแกรมบนมือถือแบบไร้สาย และต้องมีโปรแกรมสำหรับจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะ
5. ระบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษาโดยใช้สื่อออนไลน์โดยมีการจัดการเนื้อหาและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับหลักสูตรมีส่วนที่ทำหน้าที่ในการจัดการเนื้อหา นำเสนอเนื้อหาและนำเสนอข้อมูลข่าวสารสำหรับการเรียนการสอนการใช้เทคโนโลยีการศึกษา เช่น การแสดงภาพ การแสดงวิดีโอ การโหลดไฟล์เสียง

ระบบการพัฒนาผู้เรียนด้วยเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษาสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสิ่งสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งจะต้องมีการส่งผลย้อนกลับหลังการวัดและประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ การพัฒนาด้านเนื้อหาการเรียนการสอนผ่านสื่อดิจิทัลในลักษณะอิเล็กทรอนิกส์ของรายวิชา ควรมีระบบบริหารจัดการรายวิชา มีการอำนวยความสะดวกในด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ได้สะดวก มีแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบที่จัดให้ผู้เรียน มีเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา ที่จะทำให้ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการเรียนรู้จากการใช้เทคโนโลยี ผู้สอนต้องสามารถถ่ายทอดความรู้ผ่านเทคโนโลยีได้

ข้อเสนอแนะ

1. มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และควรได้รับการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ มุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนด้วยสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย ส่งเสริมการพัฒนากระบวนกรสอนและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการ จัดกระบวนการเรียนการสอน ด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ
2. ส่งเสริมพัฒนาสื่อวัตกรรมการศึกษาเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ให้ใช้การเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในทุกระดับมาตรฐานที่มีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น ตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความใส่ใจเป็นพิเศษที่จะช่วยสร้างขีดความสามารถในการนำสร้างสรรค์ใหม่ๆ ลงสู่การปฏิบัติ
3. กำหนดเป็นนโยบายในการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล และส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับเครือข่ายในการร่วมมือกันในการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์
4. การสร้างกระบวนการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศชุมชนแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการคิดให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ให้ครูเกิดการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงาน พัฒนาศักยภาพของตนให้สูงขึ้น มีการสร้างความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่องและเผยแพร่ความรู้ทั่วทั้งโรงเรียน มีการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลช่วยในการถ่ายโอนความรู้และข้อมูล
5. การสร้างความท้าทาย แรงบันดาลใจให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ความสนุกสนานในโรงเรียน ในชั้นเรียน วัฒนธรรมและเทคโนโลยีการศึกษา จะทำให้เกิดการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือร่วมทำอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

1. Ministry of Education. Education quality assurance 2018. The Government Gazette. 2018: 1-5.
2. Ministry of Education. Education reform. Bangkok: The Cabinet and the Government Gazette Publishing House; 2019.
3. Office of the National Education Commission. National Education Act 1999 Amendment (Version 2) 2002 and (Version 3) 2010 [internet]. 2019 [cited 2019 Nov 5]. Available from: <https://person.mwit.ac.th/01-Statutes/ National Education.pdf>

4. Office of the National Economic and Social Development Board. The 12th National Economic and Social Development Plan 2017-2021 [internet]. 2016 [cited 2019 Nov 1]. Available from: https://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422
5. Ministry of Education. Information and Communication Technology. Master Plan for Education Ministry of Education. [n.p.]; 2016.
6. Suen H. Peer assessment for massive open online courses (MOOCs) International Review of Research into Open and Distance L. London: International Thomson; 2014.
7. Conneely C, Girvan C, Lawlor J, Tangney B. An exploratory case study into the adaption of the Bridge 21 Model for 21st Century Learning in Irish Classrooms. San Francisco: Jossey-Bass Publishing; 2018.
8. Ang L. Community relationship management and social media. Journal of Database Marketing & Customer Strategy Management. 2011; 18(1): 31-38.
9. ASEAN Economic Community. Knowledge about ASEAN [internet]. 2019 [cited 2019 Nov 5]. Available from: <http://www.thai-aec.com/%>
10. Paloff R, Pratt K. Collaborating Online: Learning Together in Community. [n.p.]; Jossey-Bass; 2016.
11. Schmidt S, Shea P. NANSLO Web-based Labs: Real Equipment, Real Data, Real People! WCET Frontiers. New York: Cambridge University Press; 2015.
12. Mayer RE. Multimedia learning. 2nd ed. New York: Cambridge University Press; 2009.
13. Means B, et al. Evaluation of Evidence-Based Practices in Online Learning: A Meta-Analysis and Review of Online Learning Studies. Washington, DC: US Department of Education; 2009.
14. Koumi J. Learning outcomes afforded by self-assessed, segmented video-print combinations Academia.edu. London: Routledge; 2015.
15. Office of the Commission National Education. Quality of teachers to quality of learning. [n.p.]; 2017.
16. Kop R. The Challenges to Connectivity Learning on Open Online Networks: Learning Experiences during a Massive Open Online Course International. Review of Research into Open and Distance Learning. 2011; 12(3).
17. Dabbagh N. The online learner: characteristics and pedagogical implications. Contemporary Issues in Technology and Teacher Education. 2007; 7(3): 217-226.
18. Evans T, Haughey M, Murphy D. International Handbook of Distance Education. Bingley, UK: Emerald Publishing; 2018.
19. Knox J. Digital culture clash: 'massive' education in the e-Learning and Digital. Cultures Distance Education. 2014; 35(2).
20. Johnson H, Mejia M. Online learning and student outcomes in California's community colleges San Francisco. CA: Public Policy Institute of California; 2014.
21. Jung I, Latchem C. Quality Assurance and Accreditation in Distance Education and e-Learning. New York: Routledge; 2012.